

УДК 342.922

М. О. Демідова
суддя Господарського суду
Чернігівської області

ЩОДО ГІБРИДНОСТІ ПРАВОВОЇ ПРИРОДИ СУБ'ЄКТІВ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ

Постановка проблеми. Поняття публічного адміністрування викликає все більше уваги у науковому дискурсі, який точиться щодо управлінської сфери. Формуючись на базі співвідношення приватної та публічної сфер управління, публічне адміністрування як концепт дає можливість змінити світогляд на сутність управління в державі, орієнтуючись на суспільні інтереси та потреби.

Водночас популярність теми не означає її остаточно розробленість. Серед науковців точаться дискусії стосовно змісту та сфери використання категорії «публічне адміністрування», що також впливає на суміжні з ним поняття, зокрема, «публічний інтерес», «публічна адміністрація» і, відповідно, «суб'єкт публічного адміністрування». На сьогоднішній день формування уявлення про сутність і зміст поняття «суб'єкт публічного адміністрування» здійснюється науковцями найчастіше через розкриття їх правового статусу у світлі окремих сфер публічного адміністрування. Однак, на нашу думку, ця категорія потребує більш теоретичного, узагальнюючого підходу, який би конкретизував її правову природу, виключивши неоднозначність підходів до її сутності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема правової природи суб'єктів публічного адміністрування знаходить свій вираз у роботах В. Авер'янова, В. Алексєєва, В. Бевзенка, О. Джафарової, В. Дзюндзюк, О. Зубрицької, Н. Мельтюхової, Н. Нижника, М. Робака, О. Стрельченка, О. Сукманової, О. Ястремської та інших. Разом з цим сутність правового інституту суб'єктів публічного адміністрування потребує більш детального вивчення, оскільки у наукових дослідженнях зміст цього поняття найчастіше розкривається на підставі правосуб'єктності конкретних відносинах публічного адміністрування.

Мета статті міститься у необхідності виявлення особливостей правової природи суб'єктів публічного адміністрування на підставі наукового визначення і розкриття змісту основних структурних складових зазначеної категорії.

Виклад основного матеріалу. Формування уявлення про будь-яке правове явище вимагає з'ясування сутності понятійно-категоріального апарату, який звично застосовується у ході дослідження. У зв'язку з цим є доцільним з'ясування змісту поняття «правова природа», оскільки саме сутність цього поняття виступає провідною складовою дослідження, що проводиться.

Як відомо, категорія «правова природа» щодо будь-якого юридичного явища досить часто застосовується у вітчизняних та зарубіжних наукових дослідженнях. У адміністративно-правовій теорії розкриття вказаного поняття можна зустріти у роботах таких науковців, як В. Бабиш, Р. Ігн'їн, С. Ківалов, [1] щодо сфери публічного адміністрування серед робіт О. Джафарової, Д. Лученка, Н. Максименцевої [2; 3; 4] та інших. При цьому ми погоджуємося з позицією Є.Г. Комісарової, яка визначає, що майже завжди словосполучення «правова природа» є сталим і застосовується без аналізу його сутності. Найчастіше правники сприймають його як належне, маючи на увазі щось, що пішло з права, однак у подальшому його значення та напрямку, у контексті якого здійснюватиметься дослідження, не оговорюється [5, с. 23].

С.С. Алексєєв визначає правову природу як сукупність юридичних характеристик правового явища, що дозволяють побачити його структуру, місце і роль серед інших правових явищ у відповідності до його соціальної природи [7, с. 172]. При цьому С.В. Малюгін звертає увагу на те, що у науковій діяльності термін «правова природа» застосовується як категорія, що відображає сутнісні ознаки різних правових явищ, у той час, як у правозастосовній діяльності цей термін визначає фактичний і юридичний склад правовідносин [8]. Отже, потреба у визначенні правової природи предмета дослідження обумовлена, необхідністю обґрунтування ознак правового явища та його місця і значення у правовій системі та правовому регулюванні.

Аналізуючи галузеві дослідження, які стосуються правової природи певних явищ, у тому числі адміністративно-правового характеру, ми з'ясували, що науковці, розкриваючи їх сутність, користуються різними характеристиками. Зокрема, сюди слід віднести сутнісні ознаки, особливості, які притаманні явищу [2; 3; 9], його поняття [9; 10], місце та роль у системі адміністративного права [4]. Це співзвучно з вищенаведеними загальнотеоретичними позиціями, однак слід відмітити, що наведеним дослідженням не вистачає системності, адже перелічені уявлення про сутність правової природи адміністративно-правових явищ не відображають їх у сукупності, а лише відрізняються одиничним висвітленням.

Важливу характеристику, яка безпосередньо стосується нашого дослідження, відмічає Л.В. Привалова, характеризуючи правову приро-

ду представницьких органів. Авторка встановлює, що правова природа проявляється у їх значенні, можливостях, такій властивості, в силу якої вони уповноважені і зобов'язані формувати волю громадян і виражати їх інтереси [11, с. 4]. Таким чином, правова природа проявляється також і через призначення явища, мету його створення, і, відповідно, систему функцій.

З урахуванням викладеного доцільним виводом про те, що правова природа суб'єктів публічного адміністрування являє собою сукупність формально визначених ознак та властивостей, які відображають їх призначення та місце у адміністративно-правовій системі. Відповідно, характеристика правової природи суб'єктів публічного адміністрування має розкриватися через їх поняття, сутнісні ознаки, місце та роль в системі адміністративного права, мету їх діяльності та функції, за допомогою яких реалізується означена мета.

Для цього слід визначитися з поняттям «публічне адміністрування», а також охарактеризувати його співвідношення з дефініціями «публічне управління», «державне управління», «державний менеджмент». Враховуючи, що останні два поняття мають іншомовну природу і прийшли до вітчизняного права відносно нещодавно, у певних наукових позиціях їх сутність та співвідношення різняться.

Поняття «управління» та «менеджмент» можуть застосовуватися науковцями як тотожні, однак це не зовсім так. Управління у загальному розумінні є функцією організованих систем різного типу (біологічних, соціальних, технічних), що спрямована на збереження їх структури, підтримку режиму діяльності, реалізацію програм і цілей [12, с. 357]. У системі суспільних відносин управління представляє собою вид людської діяльності, спрямований на певний об'єкт з метою зміни його стану або поведінки. Соціальне управління є одним з найскладніших типів управління, оскільки впливає на діяльність людських об'єднань [13, с. 4]. Менеджмент має дещо іншу природу, яку у співвідношенні з дефініцією «управління» досить вдало підкреслює В.Г. Федоренко. Автор визначає, що категорія «управління» визначає вплив на соціально-економічні процеси на макrorівні (суспільство, світова та національна економіка) та мікрорівні (суб'єкт, організація, підприємство тощо). Менеджмент, можливий лише на мікрорівні, виступає однією з форм ринкового управління в умовах конкретної організації [14, с. 27]. У зв'язку з цим видається недоречним використання поняття «державний менеджмент», оскільки воно є некоректним, адже управління в державі здійснюється саме на макrorівні і може також включати в себе елементи менеджменту. Через це вважаємо вірним такий вираз як «менеджмент у державних організаціях» [15], що-

використовується окремими вітчизняними науковцями і передбачає діяльність, спрямовану на удосконалення діяльності структурних частин державного механізму.

Ще одне поняття, яке застосовується у сфері, що нами розглядається – адміністрування. Як відомо, воно походить від латинського слова «administratio», що означає «служіння», «допомога», «управління» і характеризує управлінську діяльність. Слід погодитися з думками науковців стосовно того, що адміністрування найчастіше характеризує діяльність виконавчих органів влади або державних службовців [16]. Отже, поняття «управління», «менеджмент» та «адміністрування» співвідносяться як ціле та частини, де основоположним, провідним з них виступає управління, а менеджмент та адміністрування є його проявами у конкретних сферах.

Заслуговує на увагу також і співвідношення понять «публічний» та «державний», які також в окремих дослідженнях можуть використовуватися дослідниками як тотожні. Це відбувається через відоме співвідношення публічної та приватної сфер, які зазвичай співставляють теоретики романо-германської правової сім'ї через розподіл права на приватне та публічне.

У нашому дослідженні ототожнення понять «публічний» та «державний» через зміну розуміння терміну «публічність» у зв'язку з розвитком людиноцентристських позицій у сучасній юриспруденції є недоцільним. Якщо у минулому зазвичай публічний інтерес співпадав із державним, то на сьогоднішній день сутність поняття «публічний інтерес» значно розширилася. Окрім інтересів держави до нього увійшли інтереси окремих осіб та їх об'єднань, тобто суспільні інтереси [17, с. 35-36], які сприяють не тільки розвитку держави, але й усього суспільства, щомешкає на її території.

Відповідно, різняться такі поняття як «державне управління» та «публічне управління». Якщо сутність державного управління розглядається як самостійна державна діяльність виконавчо-розпорядчого характеру з метою реалізації державних функцій та поставлених перед нею завдань [18, с. 6], то сутність публічного управління виражається у впливі суб'єкта, що володіє публічною владою, на об'єкт з метою досягнення будь-яких суспільних інтересів. У цьому контексті більш впевненою виглядає позиція, яка розкриває зміст публічного управління через його зв'язок з внутрішньою і зовнішньою політикою, соціально-політичними, економічними і культурними подіями [19]. Відповідно, публічне управління не може бути ізольованим від суспільства та повинне реалізовуватися задля суспільства персоналом публічної адміністрації, у тому числі й за участю суспільства [20, с. 14-15].

Отже, згідно викладеного, можна констатувати, що публічне управління, в якості об'єкта наукового пізнання є багатоаспектним та складним явищем політико-правового характеру. Ми підтримуємо позицію І. Петрової та О. Рудої стосовно того, що воно базується на зв'язках між правом та політикою, формуючи залежність міжуправлінням і владою, політичною системою та суспільством [21, с. 132].

Сфера публічного управління характеризується діяльністю суб'єктів публічного адміністрування, що носить у адміністративно-правовій доктрині назву публічного адміністрування. Характеристика сутності публічного адміністрування у роботах В.М. Бевзенка, Р.С. Мельника [17, с. 39-40], С.І. Чернова, С.О. Гайдученко [22, с. 5-7], В.Л. Тодосійчука [23] та інших, дають нам можливість зробити певні висновки. Зокрема, публічне адміністрування виступає уособленням державного управління, що ґрунтується на розподілі влади на три гілки і притаманне органам виконавчої влади та реалізується за межами цих органів [17, с. 39] у взаємодії з суб'єктами громадянського суспільства. Більш точно воно як владна діяльність поєднує у собі державне та публічне управління з метою розвитку держави і суспільства на демократичних засадах [19]. Таким чином, за своєю сутністю публічне адміністрування представляє формально визначену діяльність суб'єктів публічного адміністрування, спрямовану на задоволення суспільних потреб та інтересів шляхом прийняття адміністративних рішень та надання адміністративних послуг.

Виступаючи самостійною системою, яка пов'язує державне та публічне управління, публічне адміністрування реалізується через діяльність його суб'єктів, тобто суб'єктів публічного адміністрування. При цьому ми стикаємося із застосуванням у теорії публічного адміністрування поняття «публічна адміністрація», відповідно, виникає питання щодо співвідношення понять «суб'єкт публічного адміністрування» та «публічна адміністрація».

Як визначає Т.М. Кравцова, поняття «публічна адміністрація» вперше було застосовано у нормативних актах Європейського Союзу, де воно тлумачилося у широкому та вузькому сенсі. У вузькому сенсі під публічною адміністрацією розумілися регіональні органи, місцеві та інші органи публічної влади та публічна служба. У широкому – до публічної служби окрім органів публічної влади відносилися іще й органи, які не входили організаційно до публічної влади, але виконували делеговані нею функції [24, с. 522]. Спираючись на означене та на роботи окремих вітчизняних дослідників [25, с. 168-169; 24, с. 523], можна дійти висновку про те, що поняття «публічна адміністрація» використовується задля визначення

сукупності суб'єктів публічного адміністрування, а точніше системи органів державної виконавчої влади та виконавчих органів місцевого самоврядування, діяльність яких спрямована на реалізацію публічних функцій. З цього приводу вірним є вислів В.А. Бевзенка про те, що публічна адміністрація є основним суб'єктом реалізації публічного адміністрування та «...узагальнюючим терміном, що об'єднує у собі суб'єктів, головним завданням яких є виконання Конституції та законів України.» [17, с. 42].

Відповідно до ч.1 ст. 2 Кодексу адміністративного судочинства України до суб'єктів публічної адміністрації відносяться органи державної влади; органи місцевого самоврядування, їхні посадові і службові особи; інші суб'єкти при здійсненні ними владних управлінських функцій на основі законодавства, в тому числі на виконання делегованих повноважень [26].

Характеризуючи правову природу суб'єктів публічного адміністрування, слід акцентувати те, що основоположним елементом правової природи явища є його призначення. На нашу думку, першою важливою складовою призначення суб'єкта публічного адміністрування є перетворення у життя основної мети публічного управління – реалізація цінностей суспільства [27, с. 3-8] з метою його підтримки, поліпшення та розвитку. Звідси випливає й друга складова призначення суб'єктів публічного адміністрування, що визначається німецьким адміністративістом Ебергардом Шмідт-Ассманном. Вказана складова полягає у все більшому відкритті для суспільного оточення і виконання завдань разом із суспільними угруповуваннями [28, с. 8].

Відтак, можна впевнено стверджувати, що суб'єкт публічного адміністрування за своєю сутністю є похідним та складовою багатьох категорій. Він виступає інтегрованою структурою, що поєднує у собі управлінській функції публічного та державного характеру, виступаючи виразником, узгоджувачем та реалізатором потреб, інтересів, прав суспільства і держави одночасно. Це поняття об'єднує в собі суттєві ознаки суб'єкта державного та публічного управління.

Управлінський аспект публічного адміністрування надає можливість вважати, що воно має адміністративну сутність, яка проявляється у предметі і методі правового регулювання. Безпосередньо ці чинники впливають на засоби, прийоми і способи правового регулювання, за допомогою яких формується та реалізується правовий статус суб'єктів публічного адміністрування. Зазначимо, що поява публічного адміністрування стала можливою тільки завдяки новому науковому підходу до предмета адміністративного права, який сформувався через перехід до ринкових умов господарювання та поділу державної влади

на законодавчу, виконавчу та судову. Наразі ставлення про предмет адміністративного права як управлінський вплив держави на суспільні відносини [29, с. 46], притаманний радянській адміністративно-правовій науці, розширилося за рахунок необхідності забезпечення суб'єктами публічного управління прав і свобод людини і громадянина [30, с. 16], тобто за рахунок публічного інтересу. Зокрема, враховуючи означені тенденції, В.Б. Авер'янов відносить до сучасного предмету адміністративного права (окрім державного управління сферами суспільного життя) групи однорідних відносин, що формуються під час реалізації делегованих органам місцевого самоврядування, громадським організаціям та недержавним інституціям повноважень виконавчої влади; надання адміністративних послуг; забезпечення та захист прав і свобод громадян в адміністративному порядку [31, с. 71]. Таким чином, діяльність суб'єктів публічного адміністрування входить до предмету адміністративного права і, відповідно, за допомогою юридичних засобів методу адміністративно-правового регулювання впливає на суспільні відносини у сфері публічного адміністрування.

С.В. Петков визначає, що сутність методу адміністративно-правового регулювання полягає у його імперативності (владності), що надає йому обов'язкового характеру. Науковець визначає специфіку адміністративно-правового методу у наявності відносин підлеглості між суб'єктом та об'єктом управління. Автор є категоричним у своїй позиції стосовно відсутності будь-яких інших, змішаних методів правового регулювання в системі адміністративного права і не допускає можливості існування договірних методів регулювання адміністративно-правових відносин [32, с. 53-54].

У контексті надання публічних послуг означена позиція є недостатньо переконливою, оскільки процес надання послуг тяжіє до більш - менш рівноправного положення суб'єктів даних відносин. На цьому акцентується увага у низці робіт, які стосуються сутності методу адміністративно-правового регулювання.

Зокрема, достатньо важливими для нашого дослідження є положення, викладені В.Б. Авер'яновим, стосовно того, що у адміністративно-правовому регулюванні суспільних відносин не виключається використання окремих елементів диспозитивного методу [31, с. 77]. Відповідно, на зміну субординації приходить реординація, яка у регулюванні відносин між суб'єктами публічного адміністрування і громадянами надає можливість встановлення рівноваги. Це здійснюється шляхом надання громадянам права вимагати належного виконання покладених на них обов'язків щодо надання адміністративних послуг та забезпечення і захисту їх прав і свобод.

При цьому слід враховувати, що відносини у окремих сферах не можна окреслити наперед за допомогою правових приписів, зокрема, результати ухвалення рішень органами публічної адміністрації внаслідок переговорів (слід погодитись із позицією Е. Шмідт-Ассманна щодо вказаного питання) [28, с. 233].

Також важливою у цьому аспекті є точка зору Р.С. Мельника стосовно того, що «влада далеко не завжди пов'язана з примусом. Нерідко вона реалізується через застосування інших механізмів – переконання, надання (виділення) матеріальних чи фінансових ресурсів тощо. А раз так, то й управління, яке має на меті досягнення певного стану суспільних відносин (вчинення дій або утримання від дій), також може здійснюватися у позапримусовому порядку» [33, с. 95-96].

Вищезазначені позиції підтверджуються й тим, що діяльність суб'єктів публічної адміністрації, окрім управлінської складової ґрунтується іще й на політичній. Саме це й відкидає звичне уявлення про методологію реалізації покладених на них функцій.

Суб'єкт публічного адміністрування відповідно до ліберально-комунітаристського підходу [34, с. 18-19] виступає учасником взаємодії між політичними інститутами держави і суспільства, при умовній (найбільш можливій) рівності з громадянами. Це сприяє утворенню договірних взаємовідносин як найбільш вигідного засобу досягнення мети означеної взаємодії.

Необхідність застосування субсидіарних методів адміністративно-правового регулювання настановує на думку, що суб'єкт публічного адміністрування у системі суб'єктів адміністративно-правових відносин може характеризуватися як суб'єкт гібридного (змішаного) типу, якому необхідний особливий правовий режим реалізації правосуб'єктності через «змішані» («гібридні») форми управління. Подібні приклади можна зустріти у Німеччині, де органи місцевого самоврядування при вирішенні одних питань виступають як органи місцевого самоврядування, а при вирішенні інших – від імені держави в рамках делегованих їм державним органом повноважень [36, с. 12]. На сьогоднішній день питання сутності методу адміністративно-правового регулювання є окремою темою, яка потребує подальших наукових досліджень у світлі формування та реалізації правового статусу суб'єктів публічного адміністрування.

У зв'язку з викладеним, спираючись на роботи сучасних дослідників [24, с. 524; 37, с. 74-77; 38, с. 106] та власне дослідження, визначимо основні (суттєві) ознаки, які характеризують з нашої власної позиції суб'єкт публічного адміністрування:

1. Входить до складу публічної адміністрації як системи органів, що забезпечує реалізацію публічного управління шляхом публічного адміністрування.

2. Володіє правосуб'єктністю, яка характеризує його в якості гібридного (змішаного) типу суб'єктів адміністративного права. Це пояснюється тим, що він за своєю природою поєднує риси органу виконавчої влади та суб'єкта політики, метою якого є тісна взаємодія з суспільними утвореннями задля досягнення публічного інтересу.

3. Спирається на владні повноваження та виконує адміністративно-управлінські функції, з урахуванням публічного інтересу, а також задля захисту прав і свобод людини і громадянина.

4. Має можливість застосування владного розсуду під час прийняття управлінських рішень, що дає йому можливість досягнення найбільш рівноправної взаємодії з громадськими утвореннями.

5. Діяльність поширюється на все суспільство у сфері визначеної для нього компетенції.

6. Метою діяльності виступає забезпечення інтересів як держави, так і суспільства в цілому, а не окремих громадян і соціальних груп (суспільний інтерес), а також реалізація і забезпечення суспільних цінностей.

Висновки. Правова природа суб'єкта публічного адміністрування відрізняється чітко вираженим управлінським характером, який формується на адміністративно-правових засадах та виражається через його призначення – взаємодію з громадянським суспільством шляхом прийняття адміністративних рішень та надання адміністративних послуг з метою забезпечення публічного інтересу. У той же час для належної взаємодії з суспільними утвореннями потребує зміни підхід до сутності правової природи суб'єкта публічного адміністрування. Вважаємо, що суб'єкта публічного адміністрування слід розуміти як гібридний (змішаний) тип суб'єкта адміністративного права, що має політико-правову сутність і потребує відповідного правового режиму публічного адміністрування.

Література

1. Бабич В. А. Державна виконавча служба: правова природа та перспективи реформування. *Адвокат*. 2012. № 1. С. 25-28; Ігонін Р. В. Адміністративно-правова природа Вищої кваліфікаційної комісії суддів України. *Адвокат*. 2011. № 2. С. 34-38; Ківалов С. В. Процесуальні форми у діяльності адміністративних судів: правова природа і правове регулювання. *Актуальні проблеми держави і права*. 2012. Вип. 65. С. 7-20;

2. Лученко Д. Про правову природу оскарження рішень, дій або бездіяльності суб'єктів владних повноважень. *Вісник Академії правових наук України*. 2011. № 4. С. 152-160.

3. Джафарова О. В. Правова природа, сутність та особливості дозвільної діяльності органів публічної адміністрації в Україні. *Право і суспільство*. 2015. № 6.2(2). С. 121-126.

4. Максименцева Н. О. Адміністративно-правова природа та зміст державного управління в галузі використання, відтворення й охорони надр. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2016. Вип. 5. С. 152-157.

5. Комиссарова Е. Г. Формально-логические аспекты понятия «правовая природа». *Вестник Пермского университета*. 2012. Выпуск 2 (16). С. 23-25.

6. Український тлумачний словник / За ред. В. Бусел. Київ: Перун, 2016. 1696 с.

7. Алексеев С. С. Теория права. М.: БЕК, 1994. 320 с.

8. Малюгин С. В. Категория «правовая природа»: понятие, детерминанты, основные характеристики и подходы к определению. URL: <http://justicemaker.ru/> (дата звернення 31.07.2019).

9. Шпенев Д. Ю. Адміністративно-правова природа служби суддів в Україні. *Європейські перспективи*. 2014. № 10. С. 60-64.

10. Кунцевич М. П. Правова природа адміністративних послуг: теоретичний та практичний аспект. *Правовий вісник Української академії банківської справи*. 2014. № 1. С. 36-40.

11. Привалова Л. В. Правова природа и правовой статус представительного органа муниципального образования в Российской Федерации: автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Москва, 2011. 22 с. URL: <https://dlib.rsl.ru/01004852089> (дата звернення 29.07.2019).

12. Словарь-справочник менеджера / под ред. М. Г. Лапусты. М.: ИНФРА-М, 1996. 412 с.

13. Тимошенко Г. М. Співвідношення поняття «управління» та «менеджмент» в педагогічній теорії та практиці. *Теорія та методика управління освітою*. № 7. 2011. URL: <http://tme.umo.edu.ua/docs/7/13.pdf> (дата звернення 01.08.2019).

14. Федоренко В. Г. Основы менеджменту. Підручник. Київ: Алерта, 2007. 424 с.

15. Цуруль О. А. Менеджмент у державних організаціях: Навч. посібник. Київ: КНЕУ, 2002. 142 с.

16. Оболенський О. Ю. Опорний конспект лекцій з навчальної дисципліни Публічне управління: наукова розробка. К.: НАДУ, 2011. 56 с.

17. Мельник Р. С., Бевзенко В. М. Загальне адміністративне право: Навчальний посібник. К.: Ваіте, 2014. 376 с.

18. Державне управління в Україні: навчальний посібник / за заг. ред. В. Б. Авер'янова. К.: Вид-во ТОВ «СОМІ», 1999. 265 с.

19. Філіпова Н. В. Зміна співвідношення понять «державне управління», «публічне адміністрування», «публічне управління» в системі суспільно-політичної трансформації. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2015. № 6. URL: <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=865> (дата звернення 31.07.2019).

20. Понкин И. В. Общая теория публичного управления: Избранные лекции. М., 2013. 196 с.

21. Петрова І., Руда О. Публічне управління як фактор і стимулятор модернізації адміністративного права. *Підприємництво, господарство і право*. 2017. № 6. С. 131-135.

22. Чернов С. І., Гайдученко С. О. Текст лекцій з дисципліни «Публічне адміністрування» (для студентів всіх форм навчання за спеціальністю 7.03060101, 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)». Х.: ХНУМГ, 2014. 97 с.

23. Тодосійчук В. Л. Публічне адміністрування в Україні. *Причорноморські економічні студії*. 2018. Випуск 34. С. 87-91

24. Кравцова Т. М., Солонар А. В. Поняття та принципи діяльності публічної адміністрації. *Форум права*. 2010. № 4. С. 522-525 URL: <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/2010-4/10ktmdpa.pdf> (дата звернення 02.08.2019).

25. Малиновський В. Я. Словник термінів і понять з державного управління. К.: Центр сприяння інституційному розвитку державної служби, 2005. 254 с.

26. Кодекс адміністративного судочинства України: Закон України від 06.07. 2005 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2005. №№ 35–36, 37. Ст. 446.6

27. Оболенський О. Ю. Провісники нового публічного управління. *Розвиток публічного адміністрування на засадах менеджменту: європейський контекст: матеріали наук.-практ. конф. (м. Дніпропетровськ, 15-16 травня 2009 р.)*. Дніпропетр.: ДРІДУ НАДУ, 2009. С. 3–8.

28. Шмідт-Ассман Е. Загальне адміністративне право як ідея врегулювання: основні засади та завдання систематики адміністративного права. / Пер. з нім. Г. Рижков, І. Сойко, А. Баканов. К.: «К.І.С.», 2009. 552 с.

29. Административное право. Общая и особенная части. Учебник. Под ред. докт. юрид. наук, проф. А.П. Коренева. М. МВШМ МВД СССР, 1986. 487 с.

30. Галуцько В.В., Олефір В.І., Пихтін М. П. Адміністративне право України: навчальний посібник / за заг. ред В. В. Галуцька. Херсон: ПАТ «Херсонська міська друкарня», 2011. 320 с.

31. Адміністративне право України. Академічний курс: Підруч. у двох томах: Том 1. Загальна частина / за ред. В. Б. Авер'янова. К.: Видавництво «Юридична думка», 2004. 584 с.

32. Петков С. В. Теорія адміністративного права: навч. посіб. К.: КНТ, 2014. 304 с.

33. Мельник Р. С. Категорія «публічне управління» у новій інтерпретації. *Право і суспільство*. 2012. № 6. С. 95-98.

34. Кошелева Л. Основні теоретичні підходи до визначення публічного адміністрування. *Державне управління та місцеве самоврядування*. 2018, вип. 2(37). С. 14-19.

35. Новікова М. М. Юридичний компроміс як додатковий метод правового регулювання. *Право України*. 2006. № 9. С. 34-37.

36. Альошина Н. М. Територіальна громада як суб'єкт права: автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Харків, 2014. 23 с.

37. Галуцько В., Діхтєвський П., Кузьменко О., Стеценко С. Адміністративне право України. Повний курс: підручник. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. 446 с.

38. Ковбас І. В., Друцул Т. І. Особливості системи органів публічної адміністрації України. *Науковий вісник Чернівецького університету*. 2012. Вип. 628. С. 104–109.

Анотація

Демідова М. О. Щодо гібридності правової природи суб'єктів публічного адміністрування. – Стаття.

У статті розкривається зміст категорії «правова природа» на підставі сучасних теоретико-правових позицій, визначається її вплив на сутність досліджень у сфері публічного адміністрування. Також встановлюється співвідношення понять «державне управління», «державний менеджмент» «публічне управління»,

«публічне адміністрування». Розкрито правову природу суб'єктів публічного адміністрування через їх призначення, предмет та метод адміністративно-правового регулювання, визначено їх характерні ознаки. У роботі акцентовано увагу на тому, що особливість правової природи суб'єктів публічного адміністрування проявляється через їх гібридну (змішану) політико-правову сутність, яка спрямована на найкраще забезпечення публічного інтересу.

Ключові слова: правова природа, державне управління, публічне управління, публічне адміністрування, публічна адміністрація, суб'єкт публічного адміністрування.

Аннотация

Демидова Н. А. Относительно гибридности правовой природы субъектов публичного администрирования. – Статья.

В статье раскрывается содержание категории «правовая природа» с учетом современных теоретико-правовых позиций, определяется ее влияние на сущность исследований в сфере публичного администрирования. Так же устанавливается соотношение понятий «государственное управление», «государственный менеджмент» «публичное управление», «публичное администрирование». Раскрыта правовая природа субъектов публичного администрирования через их назначение, предмет и метод административно-правового регулирования, определены их характерные признаки. В работе акцентировано внимание на том, что особенность правовой природы субъектов публичного администрирования проявляется через их гибридную (смешанную) политико-правовую сущность, которая направлена на наилучшее обеспечение публичного интереса.

Ключевые слова: правовая природа, государственное управление, публичное управление, публичное администрирование, публичная администрация, субъект публичного администрирования.

Summary

Demidova N. A. Concerning the hybridity of the legal nature of the subjects of public administration. – Article.

The article reveals the content of the category “legal nature”, taking into account modern theoretical and legal positions, determines its impact on the essence of research in the field of public administration. The relationship between the concepts of “public administration”, “state management”, “public administration”, “public administration” is also established. The legal nature of the subjects of public administration through their purpose, subject and method of administrative-legal regulation is revealed, their characteristic features are determined. The work focuses on the fact that the peculiarity of the legal nature of the subjects of public administration is manifested through their hybrid (mixed) political and legal essence, which is aimed at the best provision of public interest.

Key words: legal nature, public administration, public administration, public administration, public administration, subject of public administration.